

EUROPOS BENDRIJOS
BEI JOS VALSTYBIŲ NARIŲ
IR INDONEZIJOS RESPUBLIKOS
PAGRINDŲ SUSITARIMAS
DĖL VISAPUSĖS PARTNERYSTĖS
IR BENDRADARBIAVIMO

EUROPOS BENDRIJA,

toliau – Bendrija, ir

BELGIJOS KARALYSTĖ,

BULGARIJOS RESPUBLIKA,

ČEKIJOS RESPUBLIKA,

DANIJOS KARALYSTĖ,

VOKIETIJOS FEDERACINĖ RESPUBLIKA,

ESTIJOS RESPUBLIKA,

AIRIJA,

GRAIKIJOS RESPUBLIKA,

ISPANIJOS KARALYSTĖ,

PRANCŪZIJOS RESPUBLIKA,

ITALIJOS RESPUBLIKA,

KIPRO RESPUBLIKA,

LATVIJOS RESPUBLIKA,

LIETUVOS RESPUBLIKA,

LIUKSEMBURGO DIDŽIOJI HERCOGYSTĖ,

VENGRIJOS RESPUBLIKA,

MALTOS,

NYDERLANDŲ KARALYSTĖ,

AUSTRIJOS RESPUBLIKA,

LENKIJOS RESPUBLIKA,

PORTUGALIJOS RESPUBLIKA,

RUMUNIJA,

SLOVĖNIJOS RESPUBLIKA,

SLOVAKIJOS RESPUBLIKA,

SUOMIJOS RESPUBLIKA,

ŠVEDIJOS KARALYSTĖ,

JUNGTINĖ DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR ŠIAURĖS AIRIJOS KARALYSTĖ,

Europos bendrijos steigimo sutarties ir Europos Sąjungos sutarties Susitariančiosios Šalys, toliau – valstybės narės,

ir

INDONEZIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

(toliau kartu – Šalys),

ATSIŽVELGDAMOS į tradicinius Indonezijos Respublikos ir Bendrijos draugystės ryšius ir glaudžius istorinius, politinius bei ekonominius jas vienijančius santykius,

KADANGI Šalys ypač daug dėmesio skiria savo tarpusavio santykių visapusiškam pobūdžiui,

PATVIRTINDAMOS, kad Šalys įsipareigoja gerbti Jungtinių Tautų chartijoje įtvirtintus principus,

PATVIRTINDAMOS Šalių įsipareigojimą gerbti, skatinti ir saugoti demokratinius principus ir pagrindines žmogaus teises, teisinę valstybę, taiką ir tarptautinį teisingumą, kaip nustatyta, *inter alia*, Jungtinių Tautų visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje, Romos statute ir kituose svarbiuose tarptautiniuose abiejų Šalių taikomuose žmogaus teisių dokumentuose,

PATVIRTINDAMOS pagarbą Indonezijos Respublikos suverenumui, teritoriniam vientisumui ir nacionalinei vienybei,

PATVIRTINDAMOS įsipareigojimą laikytis teisinės valstybės ir gero valdymo principų, taip pat norą skatinti ekonominę ir socialinę savo gyventojų pažangą, atsižvelgiant į tvaraus vystymosi principą bei aplinkos apsaugos reikalavimus,

PATVIRTINDAMOS, kad asmenys, atsakingi už tarptautinei bendruomenei susirūpinimą keliančius sunkiausius nusikaltimus, neturi likti nubausti, tie, kurie jais kaltinami, turėtų stoti prieš teismą, o pripažinus juos kaltais – jie turėtų būti tinkamai nubausti ir kad jų veiksmingas teisinis persekiojimas turi būti užtikrintas imantis priemonių nacionaliniu lygiu ir stiprinant pasaulinį bendradarbiavimą,

IŠREIKŠDAMOS savo įsipareigojimą kovoti su visomis tarpvalstybinio organizuoto nusikalstamumo formomis ir terorizmu laikantis tarptautinės teisės, įskaitant žmogaus teisių apsaugos teisę, humanitarinius principus dėl migracijos ir pabėgėlių reikalų bei tarptautinės humanitarinės teisės ir pradėti veiksmingą tarptautinį bendradarbiavimą bei imtis priemonių nusikalstamumui šalinti,

KADANGI Šalys pripažįsta, kad atitinkamų tarptautinių konvencijų ir kitų atitinkamų JTST rezoliucijų priėmimas, įskaitant JTST Rezoliuciją 1540, yra būtina prielaida visos tarptautinės bendruomenės įsipareigojimui kovoti su masinio naikinimo ginklų platinimu vykdyti,

PRIPAŽINDAMOS būtinybę stiprinti nusiginklavimo procesą bei ginklų neplatinojimo įsipareigojimus pagal tarptautinę teisę, *inter alia*, siekiant pašalinti masinio naikinimo ginklų keliamą pavojų,

PRIPAŽINDAMOS 1980 m. kovo 7 d. Europos ekonominės bendrijos ir Indonezijos, Malaizijos, Filipinų, Singapūro bei Tailando (Pietryčių Azijos tautų asociacijos (ASEAN) narių) bendradarbiavimo susitarimo ir vėlesnių prisijungimo protokolų svarbą,

PRIPAŽINDAMOS esamų Šalių santykių stiprinimo svarbą, siekdamos stiprinti bendradarbiavimą ir bendru noru įtvirtinti bei pagilinti jų santykius abi Šalis dominančiose srityse, taip pat padidinti jų įvairovę, laikantis lygybės, nediskriminacijos, natūralios gamtinės aplinkos saugojimo ir abipusės naudos principais,

PATVIRTINDAMOS savo norą stiprinti Bendrijos ir Indonezijos Respublikos bendradarbiavimą, pagrįstą bendromis vertybėmis ir abipuse nauda, atsižvelgiant į vykdomą regioninę veiklą,

PAGAL atitinkamus savo įstatymus ir kitus teisės aktus,

SUSITARĖ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

POBŪDIS IR TAIKYMO SRITIS

1 STRAIPSNIS

Bendrieji principai

1. Pagarba demokratijos principams ir pagrindinėms žmogaus teisėms, kaip nustatyta Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje ir kituose tarptautiniuose žmogaus teisių dokumentuose, taikomuose abiems Šalims, kuriais grindžiama abiejų Šalių vidaus bei tarptautinė politika ir kuri yra esminė šio Susitarimo dalis.
2. Šalys puoselėja Jungtinių Tautų chartijoje išdėstytas bendras vertybes.
3. Šalys patvirtina įsipareigojimą skatinti tvarią plėtrą, bendradarbiauti sprendžiant klimato kaitos problemą bei prisidėti prie Tūkstantmečio plėtros tikslų siekimo.
4. Šalys dar kartą patvirtina įsipareigojimą laikytis 2005 m. Paryžiaus deklaracijos dėl pagalbos veiksmingumo ir susitaria stiprinti bendradarbiavimą, siekdamos toliau tobulinti plėtros procesą.

5. Šalys dar kartą patvirtina, kad jos laikosi gero valdymo, teisinės valstybės, įskaitant teisminės institucijos nepriklausomybę, ir kovos su korupcija principų.
6. Šio partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo įgyvendinimas grindžiamas lygybės ir abipusės naudos principais.

2 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo tikslai

Siekdamos stiprinti dvišalę partnerystę, Šalys įsipareigoja plėtoti platų dialogą ir skatinti tolesnį bendradarbiavimą visuose bendro intereso sektoriuose. Jų pastangų tikslas visų pirma bus:

- a) pradėti abipusį bendradarbiavimą visuose atitinkamuose regioniniuose ir tarptautiniuose forumuose bei organizacijose;
- b) siekiant abipusės naudos plėtoti prekybą ir investicijas tarp Šalių;
- c) pradėti bendradarbiauti visose abi Šalis dominančiose prekybos ir investicijų srityse, siekiant palengvinti prekybos ir investicijų srautus bei užkirsti kelią ir pašalinti kliūtis prekybai ir investicijoms, įskaitant esamas ir būsimas regionines EB–ASEAN iniciatyvas;

- d) pradėti bendradarbiauti kitose bendro intereso srityse, ypač turizmo, finansinių paslaugų; mokesčių ir muitų; makroekonominės politikos; pramonės politikos ir MVĮ; informacinės visuomenės; mokslo ir technologijų; energetikos; transporto ir transporto saugos; švietimo ir kultūros; žmogaus teisių; aplinkos ir gamtos išteklių, įskaitant jūrų aplinką; miškininkystės; žemės ūkio ir kaimo plėtros srityse; bendradarbiauti jūrų ir žuvininkystės sektoriuose; sveikatos; maisto saugos; gyvūnų sveikatos; statistikos; asmens duomenų apsaugos srityse; bendradarbiauti valstybės ir viešojo administravimo modernizavimo srityje ir intelektinės nuosavybės teisių srityje;
- e) pradėti bendradarbiauti migracijos klausimais, įskaitant legalią ir nelegalią migraciją, nelegalų žmonių vežimą ir prekybą žmonėmis;
- f) pradėti bendradarbiauti žmogaus teisių ir teisės reikalų srityje;
- g) pradėti bendradarbiauti kovojant su masinio naikinimo ginklų platinimu;
- h) pradėti bendradarbiauti kovojant su terorizmu ir tarpvalstybiniais nusikaltimais, pvz., neteisėtų narkotikų ir jų prekursorių gamyba bei prekyba ir pinigų plovimu;
- i) stiprinti esamą ir skatinti galimą abiejų Šalių bendradarbiavimą atitinkamose subregioninėse ir regioninėse bendradarbiavimo programose;
- j) gerinti abiejų Šalių įvaizdį viena kitos regionuose;
- k) skatinti tiesioginį žmonių tarpusavio supratimą pasitelkiant įvairių nevyriausybinių subjektų, įskaitant specialistų grupes, akademinę bendruomenę, pilietinę visuomenę ir žiniasklaidą, organizuojant seminarus, konferencijas, pasitelkiant jaunimo organizacijų sąveiką ir vykdant kitą veiklą.

3 STRAIPSNIS

Kova su masinio naikinimo ginklų platinimu

1. Šalys mano, kad masinio naikinimo ginklų bei jų pristatymo priemonių platinimas tiek valstybiniais, tiek nevalstybiniais dalyviams kelia vieną iš rimčiausių pavojų tarptautiniam stabilumui ir saugumui.
2. Todėl Šalys susitaria bendradarbiauti ir prisidėti kovojant su masinio naikinimo ginklų ir jų pristatymo priemonių platinimu visapusiškai laikydamosi savo prisiimtų įsipareigojimų pagal daugiašales nusiginklavimo ir ginklų neplatavimo sutartis ir (arba) konvencijas bei kitus daugiašalius tarptautiniu lygiu priimtus susitarimus ir tarptautinius įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų chartiją ir įgyvendindamos juos nacionaliniu lygiu. Šalys susitaria, kad ši nuostata yra svarbiausias šio Susitarimo elementas.
3. Šalys susitaria toliau bendradarbiauti ir imtis priemonių siekiant stiprinti tarptautinių nusiginklavimo ir kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu priemonių, taikomų abiejose Šalyse, įgyvendinimą, be kitų priemonių, keičiantis informacija, žiniomis ir patirtimi.
4. Šalys taip pat susitaria bendradarbiauti ir prisidėti kovojant su masinio naikinimo ginklų ir jų pristatymo priemonių platinimu siekdamos atitinkamai pasirašyti, ratifikuoti ar prisijungti, ir visapusiškai įgyvendinti visas kitas atitinkamas tarptautines priemones.

5. Be to, Šalys susitaria bendradarbiauti siekiant įdiegti veiksmingą nacionalinio eksporto valdymą, padedantį užkirsti kelią masinio naikinimo ginklų platinimui, kontroliuoti su masinio naikinimo ginklais susijusių prekių eksportą ir tranzitą, įskaitant galutinės masinio naikinimo ginklų paskirties dvejojo panaudojimo technologijų kontrolę, ir užtikrinant veiksmingas sankcijas už eksporto kontrolės taisyklių pažeidimus.
6. Šalys susitaria pradėti nuolatinį politinį dialogą, kuris papildys ir įtvirtins šias nuostatas. Toks dialogas gali vykti regioniniu lygiu.

4 STRAIPSNIS

Teisinis bendradarbiavimas

1. Šalys bendradarbiaus klausimais, susijusiais su jų teisinių sistemų, įstatymų ir teisminių institucijų vystymu, įskaitant jų veiksmingumą, visų pirma keičiantis nuomonėmis ir žiniomis bei ugdant gebėjimus. Neviršydamos savo įgaliojimų ir kompetencijos, Šalys siekia plėtoti savitarpio teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose ir ekstradiciją.
2. Šalys dar kartą patvirtina, kad asmenys, atsakingi už visai tarptautinei bendruomenei susirūpinimą keliančius sunkiausius nusikaltimus, neturėtų likti nubausti, o tie, kurie jais kaltinami, turėtų stoti prieš teismą ir įrodžius jų kaltę būti tinkamai nubausti.
3. Šalys susitaria bendradarbiauti vykdant Prezidento dekretą dėl nacionalinio veiksmų plano žmogaus teisių srityje 2004–2009 m., įskaitant pasirengimą ratifikuoti ir įgyvendinti tarptautinius žmogaus teisių dokumentus, pvz., Konvenciją dėl genocido nusikaltimų prevencijos ir bausmių už juos ir Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą.
4. Šalys susitaria, kad tarpusavio dialogas šiuo klausimu būtų naudingas.

5 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas kovos su terorizmu srityje

1. Šalys, dar kartą patvirtindamos kovos su terorizmu svarbą ir laikydamosi taikytinų tarptautinių konvencijų, įskaitant žmogaus teisių dokumentus ir tarptautinę humanitarinę teisę, bei savo atitinkamų nacionalinių įstatymų ir teisės aktų bei atsižvelgdamos į 2006 m. rugsėjo 8 d. JTGA Rezoliucijoje Nr. 60/288 išdėstytą JT pasaulinės kovos su terorizmu strategiją ir 2003 m. sausio 28 d. Bendrąją ES-ASEAN deklaraciją dėl bendradarbiavimo kovojant su terorizmu, susitaria bendradarbiauti siekiant užkirsti kelią teroristiniams išpuoliams ir neleisti jų įgyvendinti.
2. Remdamosi JT Saugumo Tarybos Rezoliucija 1373 ir kitomis atitinkamomis JT rezoliucijomis, tarptautinėmis konvencijomis ir dokumentais, taikomais abiemis Šalims, Šalys bendradarbiauja kovoje su terorizmu, *inter alia*, šiais būdais:
 - pagal tarptautinę ir nacionalinę teisę keisdamosi informacija apie teroristų grupes ir jų paramos tinklus;
 - keisdamosi nuomonėmis apie kovos su terorizmu priemones ir metodus, įskaitant techninių sričių ir mokymo priemones, ir keisdamosi patirtimi terorizmo prevencijos srityje;

- bendradarbiaudamos teisėsaugos srityje, stiprindamos teisinę sistemą ir sprendamos problemas, susijusias su terorizmo plitimui palankiomis sąlygomis;
- bendradarbiaudamos stiprinant sienų apsaugą bei valdymą, stiprindamos gebėjimų ugdymą, kuriant tinklus, mokymo metodus ir švietimo programas, rengdamos aukštų pareigūnų, akademikų, analitikų ir vietos specialistų apsilankymų mainus bei organizuojamos seminarus ir konferencijas.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDRADARBIAVIMAS REGIONINĖSE IR TARPTAUTINĖSE ORGANIZACIJOSE

6 STRAIPSNIS

Šalys įsipareigoja keistis nuomonėmis ir bendradarbiauti regioniniuose ir tarptautiniuose forumuose bei organizacijose, pvz., Jungtinėse Tautose, ASEAN–ES dialoge, ASEAN regioniniame forume (ARF), Azijos ir Europos susitikime (ASEM), Jungtinių Tautų konferencijoje dėl prekybos ir vystymosi (UNCTAD) ir Pasaulio prekybos organizacijoje (PPO).

III ANTRAŠTINĖ DALIS

DVIŠALIS IR REGIONINIS BENDRADARBIAVIMAS

7 STRAIPSNIS

1. Vykstant dialogui ir bendradarbiavimui pagal šį Susitarimą, skirdamos deramą dėmesį dvišalio bendradarbiavimo klausimams, abi Šalys susitaria, kad vykdys atitinkamą veiklą dvišaliu ar regioniniu lygiu arba derindamos abiejų šių lygių veiklą. Pasirinkdamos tinkamą lygį, Šalys stengsis kiek įmanoma didinti poveikį visoms suinteresuotosioms šalims ir stiprinti jų dalyvavimą, kartu kuo geriausiai išnaudodamos turimus išteklius, atsižvelgdamos į politines ir institucines įgyvendinimo galimybes ir tam tikrais atvejais užtikrindamos nuoseklumą su kita veikla, kurioje dalyvauja Bendrija ir ASEAN partneriai.
2. Bendrija ir Indonezija gali tam tikrais atvejais nuspręsti teikti finansinę paramą bendradarbiavimo veiklai srityse, kurioms taikomas Susitarimas, arba su juo susijusiose srityse, laikydamosi savo atitinkamų finansinių procedūrų ir atsižvelgdamos į išteklius. Šis bendradarbiavimas gali visų pirma apimti mokymo sistemų, praktinių pasitarimų ir seminarų organizavimą, ekspertų mainus, studijas ir kitą Šalių sutartą veiklą.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDRADARBIAVIMAS PREKYBOS IR INVESTICIJŲ KLAUSIMAIS

8 STRAIPSNIS

Bendrieji principai

1. Šalys užmezga dialogą dvišalės ir daugiašalės prekybos ir su prekyba susijusiais klausimais, kad sustiprintų dvišalius prekybos santykius ir padėtų plėtoti daugiašalės prekybos sistemą.
2. Šalys įsipareigoja kuo labiau skatinti tarpusavio prekybinių mainų plėtojimą ir įvairovę jų abipusei naudai. Jos įsipareigoja pagerinti patekimo į rinką sąlygas, šalindamos kliūtis prekybai, visų pirma laikinai panaikindamos netarifines kliūtis ir imdamosi priemonių skaidrumui didinti, atsižvelgdamos į šioje srityje tarptautinių organizacijų atliktą darbą.
3. Pripažindamos, kad prekyba yra būtina vystymuisi ir kad, kaip rodo patirtis, prekybos preferencijų schemų pavidalu teikiama pagalba yra naudinga besivystančioms šalims, Šalys deda pastangas, kad sustiprintų savo konsultacijas dėl tokios pagalbos visiškai laikantis PPO teisės aktų.
4. Šalys praneša viena kitai apie prekybos politikos ir su prekyba susijusios politikos, pavyzdžiui, žemės ūkio, maisto saugos, gyvūnų sveikatos, vartotojų politikos, pavojingų cheminių medžiagų ir atliekų tvarkymo politikos, raidą.

5. Šalys skatina dialogą ir bendradarbiavimą siekiant plėtoti jų santykius prekybos ir investicijų srityse, įskaitant techninių pajėgumų stiprinimą, siekiant spręsti problemas 9–16 straipsniuose nurodytose srityse.

9 STRAIPSNIS

Sanitarijos ir fitosanitarijos klausimai

Šalys keičiasi informacija, susijusia su teisės aktais, sertifikavimu ir kontrolės bei priežiūros procedūromis pagal PPO sutartį dėl sanitarinių ir fitosanitarinių priemonių (SPS), Tarptautinę augalų apsaugos konvenciją, vykdam Tarptautinio epizootijų biuro ir Maisto kodekso komisijos veiklą bei aptaria šią informaciją.

10 STRAIPSNIS

Techninės prekybos kliūtys

Šalys skatina naudoti tarptautiniais standartais ir bendradarbiauja bei keičiasi informacija apie standartus, atitikties vertinimo procedūras ir techninius reglamentus, ypač pagal PPO susitarimą dėl techninių prekybos kliūčių (TBT).

11 STRAIPSNIS

Intelektinės nuosavybės teisių apsauga

Šalys bendradarbiauja tobulindamos ir stiprindamos intelektinės nuosavybės apsaugą ir naudojimąsi ja remdamosi geriausia patirtimi ir didindamos su tuo susijusių žinių sklaidą. Toks bendradarbiavimas gali apimti informacijos ir patirties mainus tokiais klausimais kaip, pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės teisių praktika, skatinimas, sklaida, supaprastinimas, valdymas, derinimas, apsauga ir veiksmingas taikymas, tokių teisių pažeidimų prevencija, kova su klastojimu ir piratavimu.

12 STRAIPSNIS

Geresnių sąlygų prekybai sudarymas

Šalys dalijasi patirtimi ir nagrinėja galimybes supaprastinti importo, eksporto ir kitas muitinės procedūras, padidinti prekybos reglamentavimo skaidrumą ir plėtoti muitinių bendradarbiavimą, įskaitant tarpusavio administracinės pagalbos mechanizmus, taip pat siekti suderinti nuomones ir bendrus veiksmus įgyvendinant tarptautines iniciatyvas. Ypatingą dėmesį Šalys skirs tarptautinės prekybos, įskaitant transporto paslaugas, saugumui didinti ir užtikrinti darnų požiūrį į geresnių sąlygų prekybai sudarymą ir kovą su sukčiavimu bei pažeidimais.

13 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas muitinės veiklos srityje

Nedarydamos poveikio bendradarbiavimui kitais šiame Susitarime numatytais būdais, abi Šalys patvirtina, kad yra suinteresuotos apsvarstyti galimybę ateityje sudaryti protokolą dėl muitinių bendradarbiavimo, įskaitant tarpusavio pagalbą, laikantis šiame Susitarime nustatytos institucinės struktūros.

14 STRAIPSNIS

Investicijos

Šalys skatina didesnius investicijų srautus plėtodamos tarpusavio investicijoms palankią ir stabilią aplinką remdamosi nuolatiniu dialogu, kuriuo siekiama padidinti supratimą ir bendradarbiavimą investicijų klausimais, nagrinėti administracinius mechanizmus, kuriais sudaromos palankesnės sąlygos investicijų srautams, ir skatinti stabilias, skaidrias, atviras ir nediskriminuojančias investicijų taisykles.

15 STRAIPSNIS

Konkurencijos politika

Šalys skatina veiksmingą konkurencijos taisyklių įdiegimą ir taikymą bei informacijos sklaidą siekiant didesnio skaidrumo ir teisinio tikrumo įmonėms, veikiančioms viena kitos rinkose.

16 STRAIPSNIS

Paslaugos

Šalys užmezga nuolatinį dialogą, kuriuo visų pirma būtų siekiama keistis informacija apie savo atitinkamus teisės aktus, skatinti patekimą į viena kitos rinkas, skatinti galimybę naudotis kapitalo ištekliais ir technologijomis, skatinti paslaugų teikimą tarp abiejų regionų ir trečiųjų šalių rinkose.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDRADARBIAVIMAS KITUOSE SEKTORIUOSE

17 STRAIPSNIS

Turizmas

1. Remdamosi Pasaulio turizmo organizacijos Pasauliniu turizmo etikos kodeksu ir tvarumo principais, kurie yra vietinės programos „Darbotvarkė 21“ pagrindas, Šalys gali bendradarbiauti siekdamos gerinti keitimąsi informacija ir nustatyti geriausią praktiką, kad užtikrintų darnią ir tvarią turizmo plėtrą.

2. Šalys gali plėtoti bendradarbiavimą siekdamos užtikrinti ir kuo geriau išnaudoti gamtinio ir kultūrinio paveldo potencialą, mažinti neigiamą turizmo poveikį ir didinti teigiamą turizmo verslo indėlį į tvarų vietos bendruomenės vystymąsi, *inter alia*, plėtodamos ekologinį turizmą, puoselėdamos vietos bendruomenių vientisumą bei interesus ir tobulindamos mokymą turizmo pramonėje.

18 STRAIPSNIS

Finansinės paslaugos

Šalys susitaria, atsižvelgdamos į savo poreikius ir pagal atitinkamas programas bei teisės aktus, skatinti bendradarbiavimą finansinių paslaugų srityje.

19 STRAIPSNIS

Ekonominės politikos dialogas

1. Šalys susitaria bendradarbiauti skatinant informacijos mainus ir dalinimąsi savo atitinkamų ekonominių tendencijų ir politikos patirtimi bei keitimąsi ekonominės politikos patirtimi, atsižvelgiant į regioninį ekonominį bendradarbiavimą ir integraciją.

2. Šalys stengsis sustiprinti savo institucijų dialogą ekonominiais klausimais, kurie Šalių susitarimu gali apimti tokias sritis kaip pinigų politika, fiskalinė politika (įskaitant mokesčius), viešieji finansai, makroekonominis stabilizavimas ir užsienio skola.
3. Šalys pripažįsta, kaip svarbu didinti skaidrumą ir tobulinti informacijos mainus, siekiant lengviau įgyvendinti mokesčių vengimo ar jų slėpimo prevencijos priemonės laikantis atitinkamų teisinių sistemų. Jos susitaria gerinti bendradarbiavimą šioje srityje.

20 STRAIPSNIS

Pramonės politika ir MVĮ bendradarbiavimas

1. Atsižvelgdamos į savo atitinkamą ekonominę politiką ir tikslus, Šalys susitaria skatinti su pramonės politika susijusį bendradarbiavimą visose tam tinkamose srityse siekiant gerinti mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) konkurencingumą, *inter alia*, šiais būdais:
 - keičiantis informacija ir patirtimi, kaip sukurti pagrindines sąlygas MVĮ gerinti savo konkurencingumą;
 - skatinant ūkio subjektų ryšius, bendras investicijas ir kuriant bendras įmones bei informacijos tinklus pirmiausia pasinaudojant galiojančiomis Bendrijos horizontaliomis programomis, skatinančiomis partnerių keitimąsi programine ir technine įranga;

- palengvinant finansavimą ir patekimą į rinką, teikiant informaciją ir skatinant inovacijas, keičiantis gerąja finansavimo galimybių patirtimi, ypač mikroįmonių ir mažųjų įmonių atžvilgiu;
 - abipusiu susitarimu vykdant bendrus mokslinių tyrimų projektus pasirinktose pramonės srityse ir bendradarbiaujant abipusiu susitarimu standartų ir atitikties vertinimo procedūrų bei techninių reglamentų srityje.
2. Šalys palengvins ir remis abiejų Šalių privačių sektorių nustatytus susijusius veiksmus.

21 STRAIPSNIS

Informacinė visuomenė

Pripažindamos, kad informacijos ir ryšių technologijos yra pagrindinės modernaus gyvenimo sudedamosios dalys, gyvybiškai svarbios ekonominiam ir socialiniam vystymuisi, Šalys stengiasi bendradarbiauti, *inter alia*, šiais būdais:

- a) palengvindamos platų dialogą dėl įvairių informacinės visuomenės aspektų, visų pirma elektroninių ryšių politikos ir reglamentavimo, įskaitant visuotines paslaugas, licencijavimą ir bendrus leidimus, privatumo bei asmens duomenų apsaugą ir reguliavimo institucijos nepriklausomumą bei veiksmingumą;
- b) siekdamos Bendrijos, Indonezijos ir Pietryčių Azijos tinklų ir paslaugų sujungimo bei sąveikos;

- c) standartizuodamos ir platindamos naujas informacijos bei ryšių technologijas;
- d) skatindamos Bendrijos ir Indonezijos bendradarbiavimą vykdant mokslinius tyrimus informacinių ir ryšių technologijų srityje;
- e) vykdydamos jungtinius mokslinių tyrimų projektus informacinių ir ryšių technologijų (IRT) srityje;
- f) bendradarbiaudamos IRT srities saugumo klausimais ir (arba) aspektais.

22 STRAIPSNIS

Mokslas ir technologijos

1. Šalys susitaria, atsižvelgdamos į atitinkamą savo politiką, bendradarbiauti abiem svarbiose mokslo ir technologijų srityse, pvz., energetikos, transporto, aplinkos, gamtinių išteklių ir sveikatos.
2. Bendradarbiaujant siekiama:
 - a) skatinti informacijos ir žinių mainus mokslo ir technologijų klausimais, ypač politikos kryptių ir programų įgyvendinimo srityje;
 - b) skatinti pastovius Šalių mokslo bendruomenių, mokslinių tyrimų centrų, universitetų ir pramonės ryšius;

c) skatinti mokymą žmogiškųjų išteklių srityje;

d) skatinti kitas bendrai sutarto bendradarbiavimo formas.

3. Bendradarbiavimas gali vykti pasitelkiant bendrus mokslinių tyrimų projektus ir mokslininkų mainus, susitikimus ir mokslininkų mokymą naudojantis tarptautinio judumo programomis, numatant didžiausią įmanomą mokslinių tyrimų rezultatų sklaidą.

4. Šalys skatina atitinkamas aukštojo mokslo institucijas, mokslinių tyrimų centrus ir gamybinius sektorius, visų pirma MVL, dalyvauti plėtojant šį bendradarbiavimą.

23 STRAIPSNIS

Energetika

Šalys siekia stiprinti bendradarbiavimą energetikos sektoriuje. Šiuo tikslu Šalys susitaria skatinti abipusiai naudingus ryšius, siekiant:

- a) įvairinti energijos tiekimą, siekiant didinti tiekimo saugumą, vystyti naujas ir atsinaujinančios energijos formas ir bendradarbiauti vykdant energetikos sektoriaus veiklą, apimančią visą veiklą nuo energijos gamybos iki pardavimo;
- b) siekti racionaliai naudoti energiją, prisidedant pasiūlos ir paklausos pusėms, ir stiprinti bendradarbiavimą kovojant su klimato kaita, įskaitant Kioto protokole numatytą švaraus vystymosi mechanizmą;

- c) skatinti technologijų, kuriomis siekiama tvarios energijos gamybos ir tvaraus energijos naudojimo, perdavimą;
- d) nagrinėti sąsajas tarp galimybės naudotis energija prieinama kaina ir tvarios plėtos.

24 STRAIPSNIS

Transportas

1. Šalys siekia bendradarbiauti atitinkamose transporto politikos srityse, kad pagerintų prekių ir keleivių judėjimą, skatintų saugą, laivybos ir aviacijos saugą bei saugumą, žmogiškųjų išteklių plėtrą, aplinkos apsaugą ir padidintų savo transporto sistemų efektyvumą.
2. Bendradarbiavimo formos gali apimti, *inter alia*:
 - a) keitimąsi informacija apie atitinkamą savo transporto politiką ir praktiką, ypač apie miesto transportą, kaimo, vidaus vandenų ir jūrų transportą, įskaitant daugiarūšio transporto tinklų sujungimą ir sąveiką, taip pat kelių, geležinkelių, uostų ir oro uostų valdymą;
 - b) galimą naudojimąsi Europos visuotine palydovų navigacijos sistema (Galileo), ypatingą dėmesį teikiant abi puses dominantiems klausimams;

- c) dialogą transporto paslaugų srityje, siekiant toliau plėtoti dvišalius santykius tarp Šalių abipusės dominančiais klausimais; iš dalies pakeisti tam tikras esamų dvišalių Indonezijos ir atskirų valstybių narių oro susisiekimo paslaugų susitarimų dalis, kad jie būtų suderinti su atitinkamais Šalių įstatymais ir kitais teisės aktais, ir ištirti galimybes Šalims toliau plėtoti bendradarbiavimą oro transporto srityje;
- d) plėtoti jūrų transporto paslaugų srities dialogą, kuriuo būtų siekiama neriboti patekimo į tarptautinę jūrų rinką ir tarptautinę prekybą komerciniais pagrindais, neįvesti sąlygų dėl krovinių dalinimo, nustatyti nacionalinį režimą ir palankiausio režimo statusą laivams, kuriuos valdo kitos Šalies nacionaliniai subjektai ar bendrovės, ir spręsti transporto paslaugų „nuo durų iki durų“ teikimo klausimą;
- e) pagal atitinkamas tarptautines konvencijas laikytis saugumo, saugos ir taršos prevencijos standartų ir reglamentų, ypač susijusių su jūrų transportu ir aviacija.

25 STRAIPSNIS

Švietimas ir kultūra

1. Siekdamos didinti tarpusavio supratimą ir geriau supažindinti su savo kultūromis, Šalys susitaria skatinti bendradarbiavimą švietimo ir kultūros srityje, tinkamai atsižvelgdamos į jų įvairovę.

2. Šalys siekia imtis atitinkamų priemonių kultūriniam mainams skatinti ir vykdyti bendras iniciatyvas įvairiose kultūros srityse, įskaitant bendrą kultūros renginių organizavimą. Šiuo požiūriu Šalys taip pat susitaria toliau remti Azijos ir Europos fondo veiklą.
3. Šalys susitaria konsultuotis ir bendradarbiauti atitinkamuose tarptautiniuose forumuose, pvz., UNESCO, ir keistis nuomonėmis apie kultūrų įvairovę, įskaitant pasiekimus, tokius kaip UNESCO konvencijos dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo ratifikavimą ir įgyvendinimą.
4. Be to, Šalys skirs ypatingą dėmesį priemonėms, kuriomis siekiama, kad atitinkamos jų specializuotos agentūros užmegztų ryšius, ir kurios skirtos skatinti informacijos, leidinių, žinių, studentų, ekspertų ir techninių išteklių mainus, skatinti IRT naudojimą švietime, naudojantis Bendrijos programų Pietryčių Azijoje siūlomomis priemonėmis švietimo ir kultūros srityje bei abiejų Šalių šioje srityje įgyta patirtimi. Abi Šalys susitaria skatinti *Erasmus Mundus* programos įgyvendinimą.

26 STRAIPSNIS

Žmogaus teisės

1. Šalys susitaria bendradarbiauti žmogaus teisių skatinimo ir apsaugos srityje.

2. Toks bendradarbiavimas gali apimti, *inter alia*:
 - a) paramą Indonezijos nacionalinio veiksmų plano žmogaus teisių srityje įgyvendinimui;
 - b) žmogaus teisių skatinimą ir švietimą žmogaus teisių klausimais;
 - c) žmogaus teisių srityje veikiančių institucijų stiprinimą.
3. Šalys susitaria, kad šiuo klausimu būtų naudingas jų tarpusavio dialogas.

27 STRAIPSNIS

Aplinka ir gamtiniai ištekliai

1. Šalys susitaria, kad reikia tvariu būdu saugoti bei valdyti gamtinius išteklius ir biologinę įvairovę, kurie yra dabartinės ir būsimų kartų vystymosi pagrindas.
2. Vykdydamos bet kokią veiklą pagal šį Susitarimą, Šalys atsižvelgia į Pasaulio aukščiausiojo lygio susitikimo dėl tvaraus vystymosi rezultatus ir į abiejų Šalių taikomų atitinkamų daugiašalių aplinkosaugos susitarimų įgyvendinimą.
3. Šalys stengiasi tęsti bendradarbiavimą pagal regionines aplinkosaugos programas, pirmiausia:
 - a) skatinti ekologinį sąmoningumą ir gerinti teisėsaugos gebėjimus;

- b) stiprinti gebėjimus klimato kaitos ir energijos veiksmingumo srityje, sutelkiant dėmesį į mokslinius tyrimus ir vystymąsi, klimato kaitos ir šiltnamio efekto stebėseną ir tyrimus, mažinti neigiamą poveikį ir rengti prisitaikymo programas;
- c) stiprinti gebėjimus siekiant dalyvauti sudarant ir įgyvendinant daugiašalius aplinkosaugos susitarimus, įskaitant susitarimus dėl biologinės įvairovės, biologinės saugos ir Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvenciją (CITES);
- d) skatinti aplinkai nekenksmingas technologijas, produktus ir paslaugas, įskaitant aplinkosaugos valdymo sistemų ir aplinkosauginio ženklavimo gebėjimų ugdymą;
- e) užkirsti kelią nelegaliam pavojingų cheminių medžiagų, pavojingų atliekų ir kitokių atliekų vežimui iš vienos valstybės į kitą;
- f) kontroliuoti pakrančių ir jūros aplinką, apsaugą, taršą ir degradaciją;
- g) užtikrinti vietos subjektų įtraukimą į aplinkos apsaugą ir tvarų vystymąsi;
- h) tvarkyti dirvožemį ir žemę;
- i) imtis priemonių kovoti su valstybių sienas peržengiančiu smogu.

4. Šalys skatina viena kitos dalyvavimą šios srities savo programose jose numatytais konkrečiomis sąlygomis.

28 STRAIPSNIS

Miškininkystė

1. Šalys susitaria, kad siekiant dabartinės ir būsimų kartų gerovės reikia tvariu būdu saugoti bei valdyti miškų išteklius ir biologinę įvairovę.
2. Šalys siekia toliau bendradarbiauti tobulinant miško ir žemės plotų gaisrų valdymą, kovoti su nelegalia medienos ruoša ir su ja susijusia prekyba, gerinti miškų valdymą ir skatinti tvarią miškotvarką.
3. Šalys plėtoja bendradarbiavimo programas, be kita ko, susijusias su:
 - a) bendradarbiavimu atitinkamuose tarptautiniuose, regioniniuose ir dvišaliuose forumuose, skirtuose skatinti teisinių priemonių, susijusių su nelegalia medienos ruoša ir su ja susijusia prekyba, kūrimą;
 - b) gebėjimų ugdymu, moksliniais tyrimais ir plėtra;
 - c) parama tvaraus miškų sektoriaus plėtrai;
 - d) miškų sertifikavimo sistemos plėtojimu.

29 STRAIPSNIS

Žemės ūkio ir kaimo plėtra

Šalys susitaria plėtoti bendradarbiavimą žemės ūkio ir kaimo plėtros srityse. Bendradarbiavimo sritys, kurias galima plėsti, yra šios:

- a) žemės ūkio politika ir bendra tarptautinė žemės ūkio padėtis;
- b) galimybės pašalinti prekybos žemės ūkio kultūromis, gyvuliais ir jų produktais kliūtis;
- c) plėtros kaimo vietovėse politika;
- d) žemės ūkio kultūroms ir gyvuliams skirtos kokybės strategijos ir saugomos geografinės nuorodos;
- e) rinkos plėtra ir tarptautinių prekybinių santykių skatinimas;
- f) tvaraus žemės ūkio plėtra.

30 STRAIPSNIS

Jūros aplinka ir žuvininkystė

Šalys skatina dvišalį ir daugiašalį bendradarbiavimą jūrų aplinkos ir žuvininkystės srityje, pirmiausia skatindamos tvariai ir atsakingai plėtoti ir valdyti jūrų aplinką ir žuvininkystę. Toks bendradarbiavimas gali apimti:

- a) informacijos mainus;
- b) paramą tvariai ir atsakingai ilgalaikiai jūrų aplinkos ir žuvininkystės politikai, įskaitant pakrančių ir jūros išteklių apsaugą ir valdymą;
- c) nelegalios, neatskaitingos ir nereglamentuojamos žvejybos prevencijos ir kovos su tokiais reiškiniais priemonių skatinimą; ir
- d) rinkos plėtrą bei gebėjimų ugdymą.

31 STRAIPSNIS

Sveikata

1. Šalys susitaria bendradarbiauti bendro intereso sveikatos sektoriaus srityse, siekiant stiprinti veiklą mokslinių tyrimų, sveikatos priežiūros sistemos valdymo, mitybos, vaistų, profilaktinės medicinos, pagrindinių užkrečiamųjų ligų, pvz., paukščių gripo ir pandemio gripo, ŽIV ir (arba) AIDS, SŪRS, ir neužkrečiamųjų ligų, pvz., vėžio ir širdies ligų, eismo įvykių traumų ir kitų pavojų sveikatai, įskaitant priklausomybę nuo narkotikų, srityse.
2. Bendradarbiavimas vyksta visų pirma šiais būdais:
 - a) keičiantis informacija ir patirtimi pirmiau minėtose srityse;

- b) rengiant programas, susijusias su epidemiologija, decentralizacija, sveikatos finansavimu, bendruomenės įgalinimu ir sveikatos paslaugų administravimu;
- c) ugdant gebėjimus per techninės pagalbos ir profesinio mokymo plėtros programas;
- d) rengiant sveikatos paslaugų gerinimo programas ir remiant susijusią veiklą, įskaitant, be kita ko, kūdikių bei motinų mirtingumo mažinimą.

32 STRAIPSNIS

Statistika

Remdamosi Bendrijos ir ASEAN esamo bendradarbiavimo veikla statistikos srityje, Šalys susitaria skatinti statistikos metodų ir praktikos derinimą, įskaitant statistinių duomenų rinkimą ir sklaidą, kad abiems priimtiniu pagrindu galėtų naudotis prekybos prekėmis ir paslaugomis, taip pat bet kurių kitų šiame Susitarime numatytų sričių, kurių duomenis įmanoma statistiškai apdoroti, pvz., rinkti, analizuoti ir skleisti, statistiniais duomenimis.

33 STRAIPSNIS

Asmens duomenų apsauga

1. Šalys susitaria imtis veiksmų šioje srityje ir siekti bendro tikslo tobulinti asmens duomenų apsaugą, atsižvelgiant į geriausią tarptautinę praktiką, išdėstyta, pvz., Jungtinių Tautų kompiuterinių asmens duomenų bylų tvarkymo gairėse (1990 m. gruodžio 14 d. JT Generalinės Asamblėjos Rezoliucija 45/95).
2. Bendradarbiavimas asmens duomenų apsaugos srityje, *inter alia*, gali apimti techninę pagalbą keičiantis informacija ir žiniomis, atsižvelgiant į Šalių įstatymus ir kitus teisės aktus.

34 STRAIPSNIS

Migracija

1. Šalys dar kartą patvirtina, kaip svarbu vienyti jėgas siekiant valdyti migracijos srautus tarp jų teritorijų, ir siekdamos stiprinti bendradarbiavimą pradeda platų dialogą visais su migracija susijusiais klausimais, įskaitant nelegalią migraciją, nelegalų žmonių vežimą ir prekybą žmonėmis, ir asmenų, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, apsaugos klausimą. Migracijos klausimus reikia įtraukti į abiejų Šalių ekonominio ir socialinio vystymosi nacionalines strategijas. Abi Šalys susitaria spręsti migracijos klausimus laikydamosi humanitarinių principų.

2. Šalių bendradarbiavimas turėtų būti pagrįstas specialių poreikių vertinimu, atliktu Šalims konsultuojantis tarpusavyje ir turėtų būti įgyvendinamas vadovaujantis atitinkamais galiojančiais Šalių teisės aktais. Bendradarbiaujant didžiausias dėmesys, *inter alia*, skiriamas:

- a) pagrindinėms migracijos priežastims;
- b) nacionalinių teisės aktų rengimui ir praktikos tobulinimui ir įgyvendinimui pagal abiejų Šalių taikomus atitinkamus tarptautinės teisės aktus, visų pirma siekiant užtikrinti negrąžinimo principo laikymąsi;
- c) abiemis Šalims svarbiems vizų, kelionės dokumentų ir sienų kontrolės valdymo klausimams;
- d) taisyklėms dėl leidimo įvažiuoti į šalį, į šalį įleistų asmenų teisėms ir statusui, vienodam požiūriui į teisėtai šalyje gyvenančius asmenis, kurie nėra tos šalies piliečiai, jų integracijai, švietimui ir mokymui, taip pat priemonėms, skirtoms kovai su rasizmu ir ksenofobija;
- e) techninių ir žmogiškųjų gebėjimų ugdymui;
- f) veiksmingos prevencinės politikos kūrimui siekiant kovoti su nelegalia migracija, nelegaliu žmonių vežimu ir prekyba žmonėmis, įskaitant kovos su nelegalių žmonių vežėjų ir prekyautojų žmonėmis tinklais ir tokios prekybos aukų apsaugos būdus;
- g) neteisėtai šalyje gyvenančių asmenų grąžinimui žmoniškomis ir oriomis sąlygomis, įskaitant jų savanoriško grįžimo skatinimą, taip pat tokių asmenų readmisijai pagal 3 dalį.

3. Siekdamas bendradarbiauti kovojant su nelegalia imigracija ir ją kontroliuoti bei nedarydamos poveikio poreikiui apsaugoti prekybos žmonėmis aukas, Šalys taip pat susitaria:

- a) savo šalyje nustatyti įtariamus nelegaliai gyvenančius kitos valstybės piliečius ir gavus prašymą nedelsiant ir be papildomų formalumų leisti sugrąžinti visus kitos valstybės narės ar Indonezijos teritorijoje neteisėtai esančius savo piliečius, iškart kai tik nustatoma jų pilietybė;
- b) tokiam tikslui suteikti sugrąžintiems savo piliečiams atitinkamus tapatybės dokumentus.

4. Šalys susitaria bet kurios iš Šalių prašymu derėtis dėl susitarimo, reglamentuojančio konkrečius Šalių įsipareigojimus dėl readmisijos, įskaitant įsipareigojimą dėl savo valstybės piliečių ir kitų valstybių piliečių readmisijos, sudarymo. Šis Susitarimas būtų taikomas ir asmenims be pilietybės.

35 STRAIPSNIS

Kova su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija

Šalys susitaria bendradarbiauti ir prisidėti prie kovos su organizuotais, ekonominiais ir finansiniais nusikaltimais bei korupcija, nuosekliai laikydamosi esamų abipusių tarptautinių įsipareigojimų šioje srityje, įskaitant susijusius su veiksmingu bendradarbiavimu siekiant susigrąžinti iš korupcinės veiklos gautą turtą ar lėšas. Ši nuostata yra esminis šio Susitarimo elementas.

36 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas kovos su narkotikais srityje

1. Savo atitinkamų teisės sistemų ribose Šalys bendradarbiauja, siekdamos užtikrinti visapusi ir suderintą požiūrį, pagrįstą veiksmingu kompetentingų institucijų, įskaitant sveikatos, švietimo ir teisėsaugos (įskaitant muitinės paslaugas), socialinio, teisingumo ir vidaus reikalų sektoriuose veikiančias institucijas, veiksmų koordinavimu, taip pat legalios rinkos reguliavimą, siekdamos kuo labiau sumažinti narkotikų pasiūlą, nelegalią prekybą bei paklausą, jų poveikį narkotikų vartotojams bei visuomenei ir užtikrinti veiksmingesnę neteisėto cheminių prekursorių naudojimo narkotinių ir psichotropinių medžiagų gamybai prevenciją.
2. Šalys susitaria dėl bendradarbiavimo priemonių šiems tikslams pasiekti. Veiksmai grindžiami bendrai priimtais principais, suderintais su atitinkamomis tarptautinėmis konvencijomis, politine deklaracija ir Specialiąja deklaracija dėl narkotikų paklausos mažinimo gairių, patvirtintų 1998 m. birželio mėn. Dvidešimtojoje Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos specialiojoje sesijoje dėl narkotikų.
3. Šalių bendradarbiavimas gali apimti keitimąsi nuomonėmis apie teisės aktų sistemas ir geriausią praktiką, techninę ir administracinę pagalbą narkotikų prevencijos ir priklausomybės nuo narkotikų gydymo srityse, imantis įvairių priemonių, visų pirma mažinant su piktnaudžiavimu narkotikais susijusią žalą; informacijos ir stebėsenos centrų kūrimą; darbuotojų mokymą; mokslinius narkotikų tyrimus; teismų ir policijos bendradarbiavimą ir neteisėto cheminių prekursorių naudojimo narkotinių ir psichotropinių medžiagų gamybai prevenciją. Šalys gali susitarti dėl kitų sričių įtraukimo.

4. Šalys gali bendradarbiauti, siekdamos plėtoti alternatyvias tvaraus vystymosi politikos kryptis, skirtas kuo labiau sumažinti neteisėtą narkotikų, ypač kanapių, auginimą.

37 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas kovos su pinigų plovimu srityje

1. Šalys susitaria dėl poreikio dirbti ir bendradarbiauti siekiant užkirsti kelią naudoti jų finansų sistemas pinigams, gautiems iš visos nusikalstamos veiklos, pvz., iš nusikaltimų, susijusių su narkotikais ir korupcija, plauti.
2. Abi Šalys susitaria bendradarbiauti teikiant techninę ir administracinę pagalbą, skirtą rengti taisykles bei jas įgyvendinti ir diegti veiksmingus kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu, įskaitant iš nusikalstamos veiklos gauto turto ar lėšų susigrąžinimą, mechanizmus.
3. Bendradarbiavimu siekiama sudaryti sąlygas keistis susijusia informacija vadovaujantis atitinkamais teisės aktais ir taikyti tinkamus kovos su pinigų plovimu bei terorizmo finansavimu reikalavimus, lygiaverčius Bendrijos ir šioje srityje veikiančių susijusių tarptautinių organizacijų, pvz., Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF), taikomiems reikalavimams.

38 STRAIPSNIS

Pilietinė visuomenė

1. Šalys pripažįsta, kad organizuota pilietinė visuomenė, visų pirma akademinė bendruomenė, vaidina svarbų vaidmenį ir gali prisidėti prie pagal šį Susitarimą vykdomo dialogo ir bendradarbiavimo proceso, ir susitaria skatinti veiksmingą dialogą su organizuota pilietine visuomene bei aktyvų jos dalyvavimą.
2. Pagal kiekvienos Šalies demokratinius principus, įstatymus ir kitus teisės aktus organizuota pilietinė visuomenė gali:
 - a) dalyvauti politikos formavimo procese nacionaliniu lygiu;
 - b) būti informuojama apie konsultacijas dėl vystymosi ir bendradarbiavimo strategijų ir sektorinės politikos, ypač tose srityse, kurios yra svarbios pilietinei visuomenei, įskaitant visus vystymosi proceso etapus, ir dalyvauti tokiose konsultacijose;
 - c) skaidriai valdyti visus jų veiklai skirtus finansinius išteklius;
 - d) dalyvauti įgyvendinant bendradarbiavimo programas, įskaitant gebėjimų ugdymą piliečiams svarbiose srityse.

39 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas siekiant modernizuoti valstybės ir viešąjį administravimą

Šalys, remdamosi konkrečių poreikių vertinimu, atliktu Šalims konsultuojantis, susitaria bendradarbiauti siekiant modernizuoti jų viešąjį administravimą, *inter alia*:

- a) gerinti organizacinį veiksmingumą;
- b) didinti institucijų teikiamų paslaugų veiksmingumą;
- c) užtikrinti skaidrų viešųjų išteklių valdymą ir apskaitą;
- d) tobulinti teisinę ir institucinę sistemą;
- e) ugdyti politikos formavimo ir įgyvendinimo gebėjimus (viešųjų paslaugų teikimas, biudžeto formavimas ir vykdymas, antikorupcija);
- f) stiprinti teismų sistemas;
- g) tobulinti teisėsaugos mechanizmus ir įstaigas.

40 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo būdai

1. Siekdamos įgyvendinti šiame Susitarime nustatytus bendradarbiavimo tikslus ir atsižvelgdamos į savo turimus išteklius ir teisės aktus, Šalys susitaria skirti atitinkamus išteklius, įskaitant finansinius.
2. Šalys skatina Europos investicijų banką tęsti savo veiklą Indonezijoje laikantis savo procedūrų ir finansavimo kriterijų bei Indonezijos įstatymų ir kitų teisės aktų.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

INSTITUCINĖ STRUKTŪRA

41 STRAIPSNIS

Jungtinis komitetas

1. Pagal šį Susitarimą Šalys susitaria įsteigti Jungtinį komitetą, sudarytą iš abiejų pusių aukščiausio lygio atstovų, kurio užduotys yra:
 - a) užtikrinti tinkamą šio Susitarimo veikimą ir įgyvendinimą;

- b) nustatyti prioritetus remiantis šio Susitarimo tikslais;
- c) spręsti dėl šio Susitarimo taikymo ar aiškinimo kylančius nesutarimus;
- d) teikti rekomendacijas šį Susitarimą pasirašiusioms Šalims, skatinant siekti šio Susitarimo tikslų ir prireikus spręsti visus dėl šio Susitarimo taikymo ar aiškinimo kylančius ginčus.

2. Jungtinio komiteto posėdžiai paprastai vyksta ne rečiau kaip kas dveji metai pakaitomis Indonezijoje ir Briuselyje abipusiu sutarimu nustatytą dieną. Šalių susitarimu taip pat gali būti šaukiami neeiliniai Jungtinio komiteto posėdžiai. Jungtiniam komitetui pakaitomis pirmininkauja kiekviena Šalis. Jungtinio komiteto posėdžių darbotvarkė nustatoma Šalių sutarimu.

3. Jungtinis komitetas gali steigti specializuotas darbo grupes, kurios padėtų jam vykdyti jo užduotis. Kiekviename Jungtinio komiteto posėdyje šios darbo grupės pateikia jam išsamias savo veiklos ataskaitas.
4. Šalys susitaria, kad Jungtinio komiteto užduotis taip pat yra užtikrinti tinkamą bet kokio Bendrijos ir Indonezijos sudaryto ar rengiamo sektorinio susitarimo ar protokolo taikymą.
5. Šiam Susitarimui taikyti Jungtinis komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42 STRAIPSNIS

Nuostatos dėl tolesnės raidos

1. Siekdamos sustiprinti bendradarbiavimą Šalys abipusiu sutarimu gali iš dalies pakeisti, peržiūrėti ir išplėsti šį Susitarimą, įskaitant jo papildymą susitarimais ar protokolais dėl konkrečių sektorių ir veiklos.
2. Įgyvendindama šį Susitarimą bet kuri Šalis gali teikti pasiūlymus dėl bendradarbiavimo srities išplėtimo, atsižvelgdama į šio Susitarimo taikymo metu įgytą patirtį.

43 STRAIPSNIS

Kiti susitarimai

1. Nedarant poveikio atitinkamų Europos bendrijos steigimo sutarties nuostatų taikymui, nei šis Susitarimas, nei pagal jį vykdomi veiksmai neturi jokios įtakos Bendrijos valstybių narių įgaliojimams pradėti dvišalį bendradarbiavimą su Indonezija ar prireikus sudaryti su Indonezija naujus partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimus.
2. Šis Susitarimas neturi įtakos atitinkamų Šalių priimtų įsipareigojimų dėl trečiųjų šalių taikymui ar įgyvendinimui.

44 STRAIPSNIS

Ginčų sprendimo mechanizmas

1. Kiekviena Šalis gali kreiptis į Jungtinį komitetą, kad šis išspręstų ginčą dėl šio Susitarimo taikymo ar aiškinimo.
2. Jungtinis komitetas spęs ginčą pagal 41 straipsnio 1 dalies c ir d punktus.
3. Jei kuri nors Šalis mano, kad kita Šalis nevykdo kurių nors šiuo Susitarimu numatytų savo įsipareigojimų, ji gali imtis atitinkamų veiksmų. Išskyrus ypatingos skubos atvejus, prieš imdamasi priemonių ji pateikia Jungtiniam komitetui visą atitinkamą informaciją, būtiną išsamiai padėties analizei, kad būtų rastas Šalims priimtinas sprendimas.

4. Šalys susitaria, kad šio Susitarimo teisingo aiškinimo ir praktinio taikymo tikslu 3 dalyje nurodyti „ypatingos skubos atvejai“ reiškia vienos iš Šalių esminį Susitarimo pažeidimą. Esminis Susitarimo pažeidimas – tai:

- i) Susitarimo anuliavimas, nesankcionuotas bendrosiomis tarptautinės teisės normomis, arba
- ii) esminės Susitarimo dalies pažeidimas, kaip išdėstyta 1 straipsnio 1 dalyje, 3 straipsnio 2 dalyje ir 35 straipsnyje.

5. Pasirenkant priemones pirmenybė turi būti teikiama toms, kurios mažiausiai trukdo šio Susitarimo veikimui. Apie šias priemones nedelsiant pranešama kitai Šaliai ir dėl jų konsultuojamasi Jungtiniame komitete, jei kita Šalis to prašo.

45 STRAIPSNIS

Sąlygų sudarymas

Siekdamos palengvinti bendradarbiavimą pagal šį Susitarimą, abi Šalys susitaria sudaryti būtinas sąlygas bendradarbiavimo įgyvendinime dalyvaujantiems tinkamai įgaliotiems ekspertams ir pareigūnams, kad jie galėtų vykdyti savo funkcijas pagal atitinkamas abiejų Šalių vidaus taisykles ir teisės aktus.

46 STRAIPSNIS

Teritorinis taikymas

Šis Susitarimas taikomas teritorijoje, kuriai taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis toje Sutartyje nustatytomis sąlygomis ir Indonezijos teritorijoje.

47 STRAIPSNIS

Šalių sąvokos apibrėžtis

Šiame Susitarime „Šalys“ – Bendrija ar jos valstybės narės arba Bendrija ir jos valstybės narės, laikantis atitinkamų jų įgaliojimų, ir Indonezijos Respublika.

48 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas ir trukmė

1. Šis Susitarimas įsigalioja pirmąją mėnesio dieną po tos datos, kai Šalys viena kitai praneša apie šiuo tikslu būtinų teisinių procedūrų užbaigimą.

2. Šis Susitarimas galioja penkerius metus. Jis automatiškai pratęsiamas kitiems vienerių metų laikotarpiams, jei Šalys ne vėliau nei likus šešiams mėnesiams iki kito vienerių metų laikotarpio pabaigos viena kitai raštu nepraneša apie savo ketinimą nepratęsti šio Susitarimo.
3. Šis Susitarimas iš dalies keičiamas Šalių susitarimu. Pakeitimai įsigalioja tik po to, kai Šalys viena kitai praneša, kad atlikti visi būtini formalumai.
4. Viena iš Šalių gali nutraukti šį Susitarimą pateikdama rašytinį denonsavimo pranešimą kitai Šaliai. Nutraukimas įsigalioja praėjus šešiams mėnesiams po to, kai kita Šalis gauna pranešimą.

49 STRAIPSNIS

Pranešimas

Pranešimas teikiamas, atitinkamai, Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui ir Indonezijos Respublikos užsienio reikalų ministrui.

50 STRAIPSNIS

Autentiški tekstai

Šis Susitarimas sudarytas anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakių, slovėnų, suomių, švedų, vengrų, vokiečių ir indoneziečių kalbomis, visi tekstai yra autentiški.